

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

9. Per impatientiam mala non tolli sed multiplicari.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45699

utendo, alicuius boni elicit effectum. Cùm ergo malus nocet, sua voluntate nocet, non sua potestate: voluntas mala est ab illo, potestas, non est ab illo, sed à Deo, qui illi, bono fine, dat potestatem exercendi malam voluntatem. *Sauiant modo inimici*, ait S. Augustinus, *humilient, faciant non quidquid volunt, sed sicut desuper permittuntur, non quod Deus det illis voluntatem nocendi, sed potestatem. Vnusquisque enim malus apud se habet voluntatem nocendi, ut autem possit nocere, non habet in potestate. Ut velit, iam rem est: ut possit, occulta dispensatione providentiæ Dei, in alium permittitur ad poenam, in alium permittitur ad probationem; in alium permittitur ad coronam. Ad poenam, quo modo permisi sunt alienigena capere populum Israel, quia peccauerunt in Deum. Ad probationem permissus est diabolus in Iob: probatus est autem Iob, confusus est diabolus. Ad coronam verò permisi sunt persecutores in Martyres. Sæpe etiam ad poenam, non illius culpæ, quæ ab aduersario impingitur; sed illius, quæ à patiente ignoratur.*

S. Augustin.
in Plal. 29.

Hæc talia si considerassent, ob aduersa & persecutiones vel laqueo, vel gladio, vel simili desperatione perdit, malis benè vsi ad frugem rediissent. Redijt Ephraim, agnouit enim Deum in castigatione amantem, non ex odio castigantem. *Crudelis est medicus*, ait Hipponis Antistes, *qui exaudit hominem, & parcat vulnere, & putredini. Matres, quo modo fricant in balneis ad salutem filios? nonne paruuli clamant inter manus earum? Illa ergo crudeles sunt, ut non parcant, non exaudiant lachrymas? Nonne sunt plena pietate? & tamen clamant pueri, & non eis parcitur. Sic & Deus noster plenus est charitate; sed ideò videtur non exaudire, ut sanet, & parcat, in sempiternum. Quàm utilis hæc vsura, expendere denarium, ne expendamus talentum. Amat Deus, quos sic castigat. Qui autem castigantem odit, neque Deum amat, neque seipsum: immò malum geminat, cùm impatientia nouum mereatur. Pulchra in hanc rem fabula narratur. Solebant quodam in oppido à certis cœtibus excludi omnes quacumque corporis parte vitiat, erantque constituti, qui de illorum (si qui fortè obrepisse comperirentur) singulis vitijs, multæ nomine, singulos numos exigent. Hi aliquando in claudum inciderunt, exegerunt igitur ab eo multam, quam, leuem licet, noluit dare; cùm ergo renitentem inuaderent atq; in-*

IX.

S. Augustin.
in Plal. 33.

iectis manibus comprehenderent, animaduenterunt, etiam esse scabiosum. Duos ergo iam ab eo postulabant nummos. Etiam tunc illo refragante, apparuit quoque lippitudo oculorum: Tum isti, iam tres dabis nummos, inquirunt. Egone? ait ille, pugnabo potius. In luctâ illâ detecta est hernia quoque. Tum exegere tandem nummos ab eo quatuor, qui si vnum dedisset, liber ire potuisset. Sic plurimi leuibus malis impatienter toleratis, grauiora, & conduplicata sibi accerfunt, quemadmodum fertur Laomedonti quondam accidisse, qui equis traditis, quos Herculi promiserat, se, & suos conseruare potuisset, quibus denegatis, non illos postea solum, sed etiam vrbe vi rapta regnum amisit. Pari pacto, qui castigari à Deo nolunt, ob sua delicta, nihilominus castigantur, & regnum insuper celorum amittunt.

X.

At culpam non agnoscis? Nec Ephram agnouerat; beneficium fuit, plecti, vt agnosceret. Multi periculosissimè ægrotant, qui se sanissimos arbitrantur. Primus sanandi gradus est, morbum patefacere. Deus dicere potuit: *Quis me arguet de peccato?* Nos id dicere non possumus. *Quis enim*, ait S. Augustinus, *ægrotat in hac vita? quis non longum languorem trahit? nasci in hoc corpore mortali, incipere ægrotare est.* Insanus est, qui hie se sanum iudicat. *Si dixerimus quoniam non peccauimus; mendacem facimus eum, & verbum eius non est in nobis.* *Quis me arguet de peccato?* ais. Angelus tuus, diabolus tentator tuus, conscientia tua te arguet de peccato: ipsa Dei pœna te arguet; quæ plerumq; homini scelerum memoriam refricat. Ita fratres Ioseph, post triduanum carcerem, proditores habiti, quamuis nullius sibi proditiõis conscij, locuti sunt ad inuicem: *Merito hac patimur, quia peccauimus in fratrem nostrum, videntes angustiam animæ illius, dum deprecaretur nos, & non audiimus: idcirco venit super vos ista tribulatio.* E quibus vnus Ruben, ait: *Numquid non dixi vobis: Nolite peccare in peritum: & non audistis me? en sanguis eius exquiritur.* Diu antè factum crimen sciuerant nondum esse deletum è memoria: cuius omne malum vindictam interpretabantur. Ita & Ionas coortata sua tempestate: *Tollite me, ait, & mitsite in mare, & cessabit mare à vobis: scio enim ego, quoniam propter me tempestas hac grandis venit super vos.* Vtinam & nos hunc spiritum haberemus! quàm quis

Ioan 8. 46.

S. Augustin.
in Psal 102.

1. Ioan. 1. 30.

Genes. 42. 21.

Ion. 1. 12.